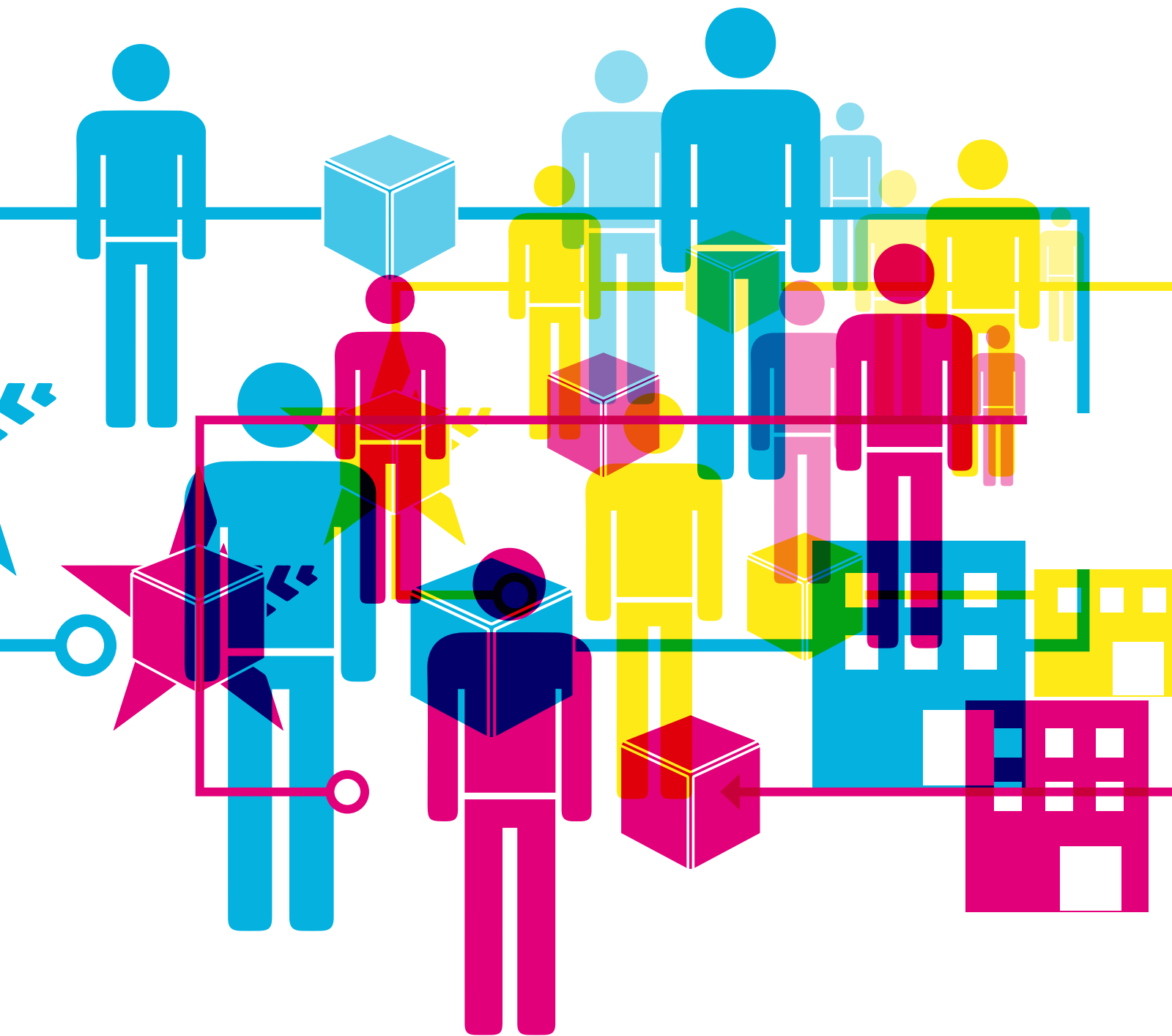

DE AANPAK VAN HELING

Stappenplan introductie van het Digitaal Opkopers Register (DOR)

Colofon

Opgesteld door

Tom van Ham, Lieselot Scholten en Henk Ferwerda ([Bureau Beke](#))

In opdracht van

Het ministerie van Veiligheid en Justitie

In samenwerking met

Het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid ([CCV](#))

Met medewerking van

Barbera Bannink (Politie Eenheid Midden-Nederland), Maaïke van den Berg (Politie Nederland), Patrick te Brake (Gemeente Enschede), Ivoline van Erpecum (Ministerie van Veiligheid en Justitie), Hans van Iersel (Politie Eenheid Limburg), Marjan Jansen (Politie Eenheid Twente), Dave Janssen (Politie Eenheid Oost-Brabant), Elly Kamerling (Gemeente Utrecht), Rob van der Kluft (Politie Eenheid Amsterdam), Miriam Knepper (Gemeente Utrecht), Jaap Korevaar (Politie Eenheid Rotterdam), André Kroon (Politie Eenheid Amsterdam), Theo Limbeek (Politie Eenheid Amsterdam), Stefan Lindaart (Politie Eenheid Den Haag), Karel van Moorsel (Politie Eenheid Rotterdam), Jan Mulder (Politie Eenheid Noord-Nederland), Han van Nes (Politie Eenheid Oost-Nederland), Jos Reijerink (Gemeente Deventer), Gerdien Rotgers (Veiligheidsregio Twente), Rinus van Ruitenburg (Politie Eenheid Den Haag), Sander Schurer (Politie Eenheid Noord-Holland), Jane Slot (Veiligheidsregio Twente), Martin Stomp (Politie Eenheid Rotterdam), Hillebrand Tanja (Gemeente Leeuwarden), William van der Valk (Politie Eenheid Zeeland West-Brabant), Marijn Verhoef (Gemeente Rotterdam), Joeri Vig (Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid), Marc Wesselius (Politie Eenheid Rotterdam) en meerdere opkopers die anoniem wilden blijven.

Vormgeving

Marcel Grotens (Bureau Beke)

Achtergrondinformatie over heling

Definitie

Doorgaans wordt bij heling gedacht aan het willens en wetens (ver)kopen van gestolen goederen. In het Wetboek van Strafrecht – in de wetsartikelen 416, 417, 417bis en 417ter – is heling echter breder omschreven. Op basis van deze wetsartikelen is sprake van heling door *'het verwerven, voorhanden hebben of overdragen van een goed, of een persoonlijk of zakelijk recht van een goed vestigen of overdragen, met een vermoeden of weten dat het een door misdrijf verkregen goed betreft en er sprake is van winstbejag'*.

Drie verschillende vormen

Er zijn drie verschillende vormen van heling. We spreken van *schuldheling* wanneer iemand redelijkerwijs had moeten vermoeden dat hij of zij een door een misdrijf verkregen goed verwerft, voorhanden heeft of overdraagt. Van schuldheling kan bijvoorbeeld sprake zijn wanneer iemand een nieuwe iPhone voor een bedrag ver onder de marktprijs aanbiedt of aanschaft. Bij *opzetheling* is er geen sprake van een vermoeden maar weet iemand dat hij een door een misdrijf verkregen goed ter verkoop aanbiedt, in bezit heeft of aanschaft. We spreken van *gewoonteheling* wanneer iemand van opzetheling een gewoonte maakt.

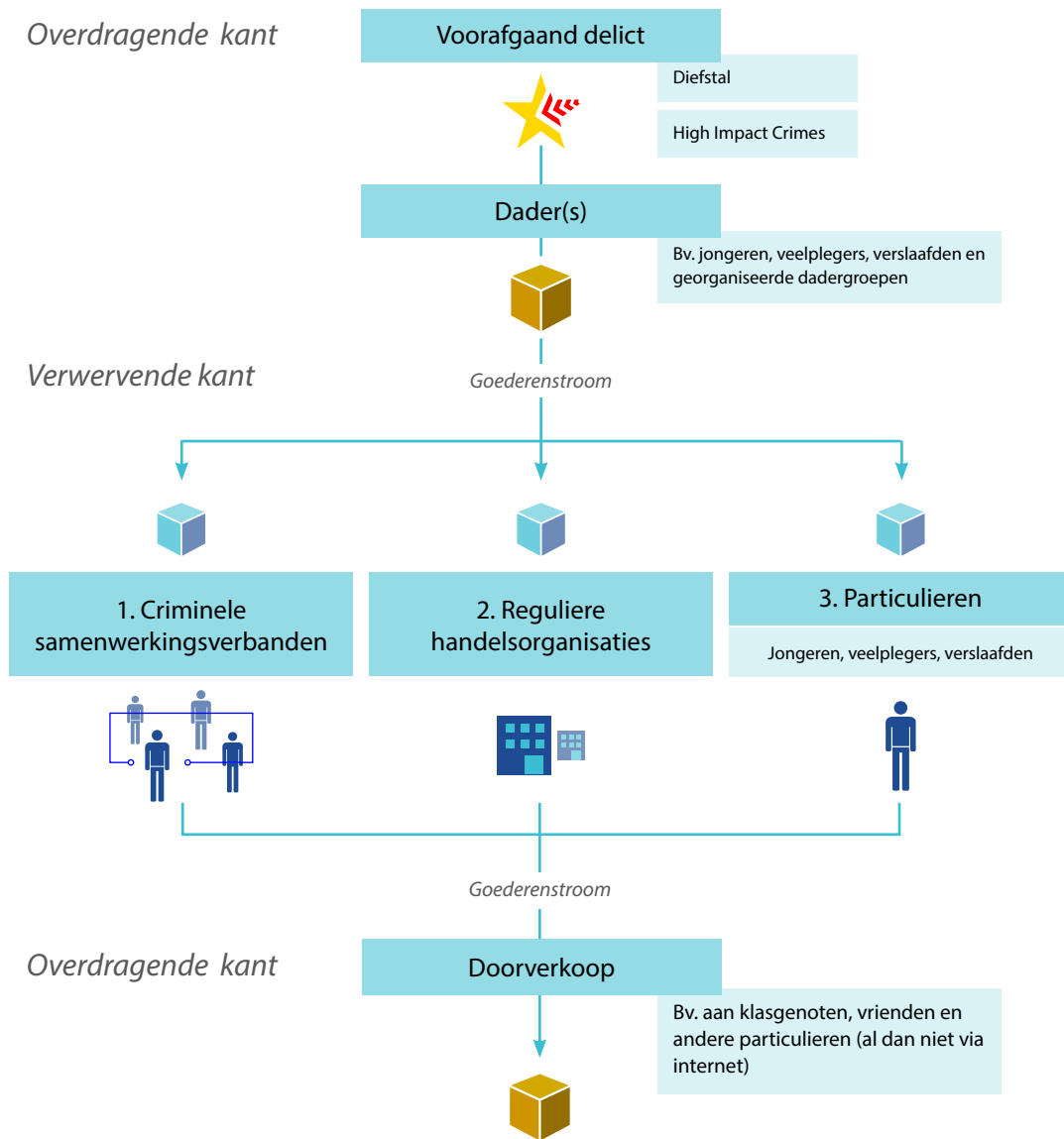
Reikwijdte

Het ligt voor de hand dat er sprake is van heling vanuit de overdragende kant, wanneer dieven en inbrekers de door hen gestolen goederen doorverkopen (zie figuur 1). Wanneer partijen die deze goederen aankopen een vermoeden hadden kunnen hebben of weten dat het een door een misdrijf verkregen goed betreft, maken deze zich eveneens – vanuit de verwervende kant – schuldig aan heling. Denk aan criminele samenwerkingsverbanden die gestolen auto's kopen, een winkel in tweedehands goederen die goederen van een junk opkoopt of een jongere die door klasgenoten gestolen spullen overneemt. Wanneer deze partijen de verworven goederen doorverkopen, maken zij zich bovendien ook vanuit een overdragende kant schuldig aan heling. Het 'omkatten' (een nieuwe identiteit geven) en doorverkopen van gestolen auto's of het (online) verhandelen van verworven goederen, zijn hiervan voorbeelden.

Strafbaarstelling

De maximaal op te leggen straf tussen de verschillende vormen van heling verschilt. Opzetheling kan met maximaal vier jaar gevangenisstraf worden bestraft. Op schuldheling staat een maximale straf van één jaar detentie. Gewoonteheling kan het zwaarst bestraft worden, namelijk tot een maximum van zes jaar detentie.

Figuur 1 - Visuele weergave van het delict heling en partijen die zich daaraan schuldig maken

Het belang van een aanpak

Aard en omvang van heling

Uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) kan worden afgeleid dat het aantal geregistreerde zaken van heling tussen 2005 en 2014 met meer dan vijftig procent toeneemt, namelijk van ruim 4.400 tot bijna 6.800 zaken. Heling kan niet plaatsvinden zonder dat eerst een ander vermogensdelict gepleegd is. In dezelfde periode neemt het aantal geregistreerde diefstallen, verduisteringen en inbraken echter af van ruim 758.000 naar 587.000 (-23%). Het grote verschil tussen geregistreerde vermogensdelicten en geregistreerde zaken van heling kan mede worden verklaard door de beperkte kennis over heling, weinig prioriteit voor de aanpak van heling en een gebrekkige controle op de inkoop van winkels die tweedehands goederen (ver)kopen. De geregistreerde helingzaken vormen vermoedelijk derhalve het spreekwoordelijke topje van de ijsberg.

Publiek-private samenwerking

De aanpak van heling vergt inspanningen van publieke en private partijen. De gemeente en politie zijn relevante publieke actoren. Opkopers zijn de belangrijkste private partij. Onder opkopers verstaan we reguliere handelsorganisaties die zich bezighouden met de in- en verkoop van tweedehands goederen.¹ De genoemde partijen hebben verschillende belangen waar het gaat om de aanpak van heling. We bespreken deze hierna.

Gemeente

Er zijn verschillende redenen om als gemeente prioriteit te geven aan de aanpak van heling. Een eerste reden is het *maatschappelijk belang*. De aanpak van heling kan bijdragen aan het terugdringen van High Impact Crimes (HIC) en het verhogen van de maatschappelijke veiligheid. Immers, zolang heling relatief risicoloos kan plaatsvinden blijft er een markt voor gestolen goederen bestaan en zullen strafbare feiten om waardevolle goederen te bemachtigen – waaronder HIC – blijven plaatsvinden. Een tweede reden is het *ondernemersbelang*. Met het aanpakken van heling ondersteunt de gemeente goedwillende ondernemers in de eigen gemeente. Deze ondernemers ondervinden namelijk hinder en/of oneerlijke concurrentie van opkopers en andere partijen die de wet overtreden door gestolen goederen te verwerven en te verkopen. Een derde belang betreft

1. *Het onderscheid tussen 'regulier' en 'niet-regulier' is in de praktijk lastig: sommige bedrijven kopen incidenteel gestolen goederen in om wat extra te verdienen, andere ondernemingen gebruiken de reguliere handel om criminele activiteiten te maskeren.*

het voorkomen van verplaatsingseffecten. Actief beleid op het gebied van heling in de ene gemeente kan leiden tot een toename van de helingproblematiek (en daarmee gepaard gaande vermogenscriminaliteit) in gemeenten die beperkter of passiever beleid voeren. Om dit te voorkomen, dienen ook deze gemeenten derhalve prioriteit te geven aan de aanpak van heling.

Politie

“Zonder helers geen stellers of in ieder geval minder”; wordt wel eens gezegd. Deze uitspraak maakt duidelijk dat aan heling andere strafbare feiten, waaronder HIC, vooraf gaan. De politie kan via de aanpak van heling zicht krijgen op personen die zich schuldig maken aan dergelijke strafbare feiten. Met de aanpak van heling wordt derhalve het oplossen van gepleegde misdrijven gefaciliteerd (*opsporingsbelang*). Ook kan de pak kans worden verhoogd en de afzetmarkt voor gestolen goederen worden verkleind (*preventief belang*) en kunnen veelplegers in beeld worden gebracht (*strategisch belang*). Daarnaast kent de aanpak van heling een *maatschappelijk belang*. Gestolen goederen kunnen aan het slachtoffer worden teruggegeven en helers kunnen worden vervolgd.

Opkopers

Opkopers hebben een registratieplicht die staat omschreven in artikel 437 Sr. Deze registratieplicht bestaat reeds sinds 1880. Op basis van artikel 437 Sr zijn opkopers wettelijk verplicht een doorlopend en gewaarmerkt *inkoopregister* bij te houden. Hierin moeten zij de volgende zaken registreren: a) de datum van verkrijgen van het goed; b) een zo specifiek mogelijke omschrijving van het goed; c) de prijs; d) de naam en het adres van de aanbieder van het goed. Bij handel in koper(legering) tegen contante betaling is moeten ook het nummer en het type identiteitsbewijs waarmee de aanbieder zich legitimeert worden vermeld. Aanvullend op het *inkoopregister* kunnen gemeenten opkopers via de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) verplichten een *verkoopregister* bij te houden. De wettelijke basis hiervoor is verankerd in artikel 437ter Sr.

Een deugdelijke registratie is de belangrijkste bijdrage die opkopers kunnen leveren bij het bestrijden van heling. Het voeren van een kwalitatief goede registratie kan bijdragen aan een positief beeld van de branche in het algemeen en van specifieke ondernemers in het bijzonder (*branche- en bedrijfsbelang*). In het verlengde hiervan kan het voeren van een deugdelijke registratie bijdragen aan de opsporing van dieven (*maatschappelijk belang*). Opkopers kunnen momenteel gebruikmaken van een papieren of digitaal registratiesysteem. Dit wisselt per gemeente. Vanaf 2017 zal het voor alle opkopers van tweedehands en ongeregelde goederen verplicht zijn om te werken met een digitaal registratiesysteem. Hiermee wordt beoogd de registratie van ingekochte goederen te vergemakkelijken.

De burger

Naast de genoemde publieke en private partijen hebben burgers belang bij de aanpak van heling. Niet alleen om gestolen goederen (met emotionele waarde) terug te krijgen, maar ook om de samenleving veiliger te maken en diefstallen – en High Impact Crimes – te verminderen. Daarnaast krijgt de burger zicht op bonafide opkopers en verkopers. Burgers staan er niet alleen voor. Het belang van de aanpak van heling wordt versterkt door voorlichting vanuit de overheid – zoals over stopheling.nl – waarin bewustzijn bij burgers wordt gecreëerd over de ernst en impact van heling.

Mogelijkheden voor de aanpak

Ter bestrijding van heling zijn de afgelopen jaren meerdere projecten gestart. Het gaat onder andere om het project StopHeling. Daarnaast is het Digitaal Opkopers Register (DOR) geïntroduceerd. We bespreken beide projecten kort.

StopHeling

Het project StopHeling bestaat uit de website www.stopheling.nl en een aan deze website gekoppelde app. De belangrijkste schakel in de aanpak van heling via StopHeling wordt gevormd door de consument (burgers). Zij kunnen op deze website en in de app aan de hand van een serienummer controleren of een goed als verloren of gestolen geregistreerd. Wanneer dit het geval is, kan via de website of de app een melding worden gedaan zodat de politie in actie kan komen. Aanvullend kunnen consumenten (serie)nummers van eigen goederen preventief registreren. Wanneer zij het slachtoffer worden van een vermogensdelict, zijn eventueel onvreemde goederen makkelijker als gestolen door de politie te registreren. Een aantal verzekeraars maakt gebruik van dit overzicht voor de afhandeling van schadeclaims. Een beperking van het project is dat goederen zonder uniek nummer – zoals kleding, tassen en juwelen – (vooralsnog) buiten het bereik van het project vallen.

 [Klik hier voor www.stopheling.nl](http://www.stopheling.nl)

Cijfers van StopHeling

In 2014 hebben burgers circa 450.000 zoekvragen uitgevoerd en 470 meldingen van gestolen goederen gedaan. In het eerste trimester van 2015 gaat het om 172.172 zoekvragen en 119 meldingen van gestolen goederen. In totaal staan op 1 mei 2015 1.025.455 gestolen goederen geregistreerd in de database van StopHeling.

Het Digitaal Opkopers Register (DOR)

De voor opkopers verplichte registratie van ingekochte goederen (zie eerder) vond tot voor kort uitsluitend op papier plaats. In 2011 heeft de politie een digitale variant ontwikkeld die het Digitaal Opkopers Register (DOR) wordt genoemd. Het DOR biedt de mogelijkheid om automatisch, aan de hand van een serienummer, te controleren of een goed als gestolen geregistreerd staat in StopHeling. Wanneer dit het geval is, is er sprake van een *match* en ontvangt de politie hiervan automatisch een melding.

Uit de meest recente cijfers (1 september 2015) blijkt dat 198 gemeenten en 1.793 opkopers zijn aangesloten bij het DOR. In het eerste trimester van 2015 zijn er 3.164 *matches* met StopHeling en het DOR geregistreerd. Vergeleken met het laatste trimester van 2014 is dit een stijging van 83 procent. Daarbij levert het DOR niet alleen waardevolle informatie voor opsporingsonderzoeken waarin reeds aangifte gedaan is, maar kan een match in het DOR tevens als startpunt van een opsporingsonderzoek dienen. Niet alleen daders van heling en diefstal kunnen opgespoord worden, ook kunnen gestolen goederen – die soms van grote emotionele waarde zijn – terug worden gebracht bij slachtoffers van criminaliteit.

De opbrengst van het DOR geïllustreerd

In Rotterdam wordt een burger beroofd van zijn mobiele telefoon. Hij doet hiervan aangifte. Kort daarna biedt een vrouw een mobiele telefoon aan bij een telefoonwinkel in Enschede, die gebruikmaakt van het DOR. Het blijkt dat dit de in Rotterdam gestolen telefoon betreft. De politie krijgt een melding van deze match en de verdachte verkoopster kan worden aangehouden. Het slachtoffer van de beroving wordt binnen enkele dagen op de hoogte gebracht dat de zaak is opgelost en zijn telefoon terecht is. Tijdens een controle wordt het inkoopregister van een juwelier gecontroleerd. Hieruit blijkt dat iemand in een korte periode voor enkele duizenden euro's aan goud heeft aangeboden. Verder onderzoek naar deze persoon wijst uit dat deze werkzaam is in de thuiszorg. Tijdens zijn werkzaamheden blijkt hij sieraden en juwelen van cliënten te ontvreemden. Het doorzoeken van zijn woning levert een veelheid aan sieraden en horloges op en leidt tot de aanhouding van deze persoon.

De voordelen van het DOR

Opkopers die ervaring hebben met het DOR, zijn hier overwegend positief over. De belangrijkste voordelen die opkopers noemen zijn de gebruiksvriendelijkheid van het systeem en het ontbreken van een papieren 'rompslomp'. Ook het feit dat aan gebruik van het DOR geen kosten verbonden zijn, ervaren opkopers als positief. Het DOR faciliteert opkopers derhalve bij het registreren van de goederen die zij aankopen. Een bijkomend voordeel is dat op deze wijze ook meer gegevens over het gekochte goed (waaronder foto's) en de verkoper (legitimatieplicht) geregistreerd worden c.q. bekend zijn. Daarnaast kan het systeem gekoppeld worden aan andere databases en (politie) systemen.² Wanneer een als gestolen geregistreerd goed wordt aangeboden, ontvangt de politie hiervan een melding zodat zij actie kan ondernemen.

Voordelen van het DOR zijn samenvattend dat heling makkelijker te constateren is en de aanbieder van het goed sneller te achterhalen is, waarmee de pakkans voor heling toeneemt. Het DOR kan daarom, met name voor opkopers, worden gezien als een 'eerlijkheidswaarmerk' en is handig voor de eigen bedrijfsvoering. In enkele gemeenten is het opkopers niet langer toegestaan een papieren registratie bij te houden. In deze gemeenten zijn opkopers verplicht gebruik te maken van het DOR. Het ministerie van Veiligheid en Justitie start in 2017 een wetgevingstraject om het gebruik van het DOR wettelijk verplicht te stellen.

Introductie DOR (stappenplan)

In dit stappenplan komt aan bod op welke wijze het DOR kan worden geïntroduceerd binnen de gemeente, bij de politie en bij de opkopers van tweedehands goederen. Dit stappenplan is gebaseerd op de ervaringen van gemeenten die het DOR reeds geïntroduceerd hebben en de ervaringen van ondernemers in deze gemeenten. In het stappenplan maken we een onderscheid tussen de voorbereidings-, de implementatie- en de uitvoeringsfase. Documenten waaraan gerefereerd wordt, zijn te downloaden op het webdossier heling op de site van het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV).

 [Klik hier voor het Webdossier](#)

2. *Sinds 15 april 2015 krijgt het fietsdepot/AFAC (Algemene Fiets Afhandel Centrales) automatisch een melding als een ingevoerde fiets van diefstal afkomstig is en deze fiets als gestolen geregistreerd staat in StopHeling.*

Vorbereiding

Creëer bewustzijn binnen de driehoek (Gemeente en politie)

De aanpak van heling kent zowel een gemeentelijk als politieel karakter. De gemeente heeft zicht op het aantal opkopers van tweedehands goederen in de gemeente en kan deze informatie verstrekken. Bovendien kunnen gemeentelijke boa's controles bij opkopers van tweedehands goederen uitvoeren. De politie is ook verantwoordelijk voor de controles, maar houdt zich daarnaast bezig met de handhaving en opsporing. Of een van beide partijen het voortouw neemt of dat dit juist in gezamenlijkheid gebeurt, verschilt per gemeente. Zo heeft in Leeuwarden de gemeente het voortouw genomen, lag de regie bij de politie in Rotterdam en in Enschede hebben gemeente en politie juist gezamenlijk opgetrokken.

Een belangrijke taak is om bewustzijn van het belang van een gezamenlijke aanpak te creëren binnen de driehoek. Politiecijfers over de omvang van heling in de eigen gemeente of illustratieve casus – bijvoorbeeld de inkoop van een grote partij mobiele telefoons door één opkoper – kunnen helpen om het onderwerp in de eigen politieorganisatie en bestuurlijk te adresseren. De relatie tussen heling en HIC blijft vaak onderbelicht, terwijl heel veel gemeenten juist werk willen maken van de aanpak van HIC. Juist omdat bij HIC vooral goederen buitgemaakt worden die een uniek serienummer hebben, zoals laptops, mobiele telefoons, televisies en iPads, is het gebruik van het DOR bij de aanpak van deze delicten interessant. Eveneens is binnen gemeenten (te) weinig kennis aanwezig over het gemak waarmee gestolen goederen kunnen worden doorverkocht en de mate waarin dat in de eigen gemeente gebeurt. Dergelijke informatie kan dan ook als *eyeopener* fungeren om het onderwerp op de kaart te krijgen.

Tip – Combineer het DOR met HIC (of andere projecten zoals de aanpak van ondermijning)

Sluit waar mogelijk aan bij bestaande projecten om bewustzijn en draagvlak voor de aanpak van heling (i.c. de introductie van het DOR) te creëren. Te denken valt bijvoorbeeld aan bestaande aanpakken op het gebied van woninginbraak. De gedachte hierachter is dat de aanpak van heling (indirect) kan bijdragen aan het bereiken van de doelstellingen van reeds bestaande projecten.

Committeer de driehoek aan de aanpak (gemeente en politie)

Het uitvoeren van controles vraagt capaciteit van de politie en/of de gemeente (zie verderop). Om borging voor deze capaciteit te garanderen, dient de introductie van het DOR en de daaruit voortvloeiende aanpak geaccordeerd te worden door de driehoek.

Formaliseer het DOR (gemeente)

Het DOR is een inkoopregister. Het inkoopregister heeft een strafrechtelijke basis in het Wetboek van Strafrecht. Alvorens opkopers met het DOR kunnen werken, dient dit als een gewaarmerkt register gekenmerkt te zijn. Hiervoor is een aanwijzingsbesluit van de burgemeester vereist.

[Klik hier voor het Webdossier](#)

Faciliteer de registratieplicht van opkopers (gemeente)

Om zoveel mogelijk opkopers op het DOR te kunnen aansluiten, is het van belang dat opkopers zich als zodanig kunnen registreren bij de gemeente. Op basis van artikel 437ter Sr (tweede lid) zijn opkopers wettelijk verplicht zich als zodanig te melden bij de gemeente. De loketfunctie kan online (via een website) en/of fysiek worden ingericht. Ten tijde van het schrijven van dit stappenplan, wordt in opdracht van het ministerie van Veiligheid en Justitie een digitale *tool* ontwikkeld waarmee deze meldplicht geautomatiseerd kan verlopen.

[Klik hier voor het Webdossier](#)

Optioneel: betrek omliggende gemeenten in de aanpak (gemeente)

Het DOR leidt tot een hogere pakkans van helers en stellers. Een gevolg van het introduceren van het DOR is het zogenaamde verplaatsingseffect, waarbij helers uitwijken naar omliggende gemeenten die niet of minder intensief met het DOR werken. Het is daarom een voordeel wanneer het DOR regiobreed (bijvoorbeeld in een Veiligheidsregio) geïntroduceerd wordt. Eventueel kan ook het RIEC betrokken worden bij een dergelijke regiobrede introductie. De veiligheidsregio Twente heeft hier ervaring mee. Draagvlak en *commitment* voor een regiobrede introductie van het DOR kan worden verkregen via het Regionaal College.

[Klik hier voor het Webdossier](#)

De opbrengst van het DOR geïllustreerd

Een jongeman heeft op internet een fiets te koop staan. Een potentiële koper heeft interesse en gaat bij de jongeman op bezoek. Voor de zekerheid wordt het framenummer via de app StopHeling gecontroleerd. Hieruit blijkt dat de fiets als gestolen geregistreerd staat, waardoor de aankoop wordt geannuleerd en de politie wordt gewaarschuwd. Bij een daarop volgende controle worden tevens andere fietsen aangetroffen die vermoedelijk ook van diefstal afkomstig zijn. De jongeman wordt aangehouden.

Een klusjesman doet een valse aangifte van inbraak in zijn bedrijfsauto. Een rechercheur constateert dat deze man regelmatig goederen aanbiedt bij een opkoper die handelt in tweedehands goederen. Een controle leidt tot de constatering dat de klusjesman de door hem als gestolen opgegeven goederen (een decoupeerzaag en een navigatiesysteem) zelf aan de opkoper heeft doorverkocht.

Implementatie

Identificeer opkopers (politie en gemeente)

De praktijk leert dat een overzicht van opkopers in de eigen gemeente op basis van informatie van de Kamer van Koophandel (KvK) onvolledig is. Wel kan het overzicht van de KvK als groslijst (basislijst) worden gebruikt. Deze groslijst kan worden aangepast op basis van lokale kennis van gemeente- en politiefunctionarissen (wijkagenten) en openbronnemonderzoek. Het samenstellen van een volledige lijst kost tijd. Daarom kan overwogen worden om – in eerste aanleg – de nadruk te leggen op opkopers van specifieke goederen die in verband kunnen worden gebracht met HIC, zoals goud, sieraden en elektronica (telefoons, laptops en tablets). De gegenereerde lijst van opkopers geldt als startpunt voor de hierna genoemde vervolgstappen.

[Klik hier voor het Webdossier](#)

Informeer opkopers (gemeente)

Het is belangrijk opkopers te informeren over de introductie van het DOR. Hiervoor is de gemeente verantwoordelijk. Het informeren van opkopers met een informatiebrief en een daarop volgende informatiebijeenkomst heeft de voorkeur. Enerzijds kunnen zo de voordelen voor opkopers over het voetlicht worden gebracht (zie 'de voordelen van het DOR'). Te denken valt dan aan de positieve uitstraling doordat het DOR als een keurmerk kan fungeren voor de eigen bedrijfsvoering, het ontbreken van kosten en het feit dat opkopers die te goeder trouw handelen via SODA schadeloos gesteld kunnen wor-

den wanneer zij een gestolen goed opkopen. Anderzijds worden opkopers tijdens een informatiebijeenkomst in de gelegenheid gesteld om vragen te stellen en (mogelijke) knelpunten te adresseren. Aanvullend is het van belang dat informatie over het DOR op de website van de gemeente wordt vermeld. Te denken valt dan aan het kunnen downloaden van de informatiebrief, de presentatie die gegeven is tijdens de informatiebijeenkomst (PowerPoint) en het aanmeldformulier.

 [Klik hier voor het Webdossier](#)

Tip - Het belang van onderlinge afspraken tussen gemeente en politie

Het is wenselijk om opkopers op een uniforme wijze te benaderen. Wanneer in de ene gemeente de gemeente het voortouw neemt waar dit in andere gemeenten de politie is, kan dat tot verschillen in de benadering van opkopers leiden. Dit is onwenselijk.

Voorzie in voldoende controlecapaciteit (gemeente of politie)

Het uitvoeren van controles is van essentieel belang. Wanneer bonafide ondernemers constateren dat er geen controle en handhaving plaatsvinden, kan de prikkel om mee te werken aan het DOR namelijk verdwijnen. Het is derhalve een randvoorwaarde om bij de implementatie van het DOR te voorzien in voldoende controlecapaciteit. Maak in ieder geval afspraken over welke partij de eerste controle – die min of meer geldt als een kennismaking met de opkoper en het (controleren van het) DOR – doet: de gemeente, de politie of gezamenlijk. Tevens moeten afspraken worden gemaakt over de frequentie van vervolgcontroles gericht op handhaving en wie deze zal uitvoeren. Zo kan de gemeente bijvoorbeeld controles laten uitvoeren door bijzonder opsporingsambtenaren (BOA's) of kan de politie ervoor kiezen deze controles uit te laten voeren door wijkagenten.

 [Klik hier voor het Webdossier](#)

Hanteer een groeimodel (gemeente en politie)

De ervaring van meerdere gemeenten leert dat het verstandig is om bij de introductie van het DOR klein te beginnen. Daarbij kan bijvoorbeeld worden gekozen voor een specifiek type goederen of een specifiek gebied binnen de gemeente. Vervolgens kunnen steeds meer bedrijven of type goederen – waaronder ook bedrijven die zich nieuw in de gemeente vestigen – in de aanpak worden betrokken. Met het oog op de medewerking van opkopers is het belangrijk stil te staan bij het type goederen dat opkopers aan- en

verkopen. Zo zullen fietshandelaren en -opkopers in het voorjaar en de zomer – wanneer het voor hen erg druk is – minder gelegenheid hebben om aandacht te besteden aan het introduceren van een nieuwe werkwijze.

De opbrengst van het DOR geïllustreerd

Op een school wordt een laptop gestolen. Het slachtoffer doet aangifte bij de politie. Enkele dagen later wordt deze laptop aangeboden bij een opkoper van tweedehands goederen. Hiervan ontvangt de politie een melding. De dader van de diefstal wordt aangehouden en de laptop wordt teruggegeven aan de oorspronkelijke eigenaar.

In de struiken vindt een burger een tas met twee tablets. Een jongeman wordt verdacht van diefstal van deze tablets, maar hij ontkent dat de gevonden tas van hem is. In de tas vindt de politie tevens een bonnetje van een juwelier, waaruit blijkt dat deze sieraden heeft opgekocht. Uit de administratie van de juwelier blijkt dat de verdachte als verkoper van deze transactie staat geregistreerd. Hiermee worden vier woninginbraken opgelost.

Uitvoering

Besteed aandacht aan de bewaarplicht (gemeente)

De bewaarplicht betreft de periode waarin het opkopers niet is toegestaan aangekochte goederen door te verkopen. Momenteel verschilt de bewaarplicht in gemeenten tussen de drie en veertien dagen. Een minimale bewaarplicht van vijf (werk)dagen is aan te bevelen. Op deze wijze kan worden voorkomen dat een gestolen goed aangeboden wordt bij en doorverkocht wordt door een opkoper terwijl deze nog niet als gestolen is opgegeven. Dit is met name relevant in relatie tot weekenden, feestdagen en vakanties, wanneer de mogelijkheid tot het doen van aangifte beperkt(er) is.

Stel eisen aan de registratie van goederen zonder unieke kenmerken (gemeente)

Sommige goederen – bijvoorbeeld sieraden – hebben geen unieke kenmerken zoals een serie- of identificatienummer. Het is daarom belangrijk dat goederen zonder unieke kenmerken op een andere wijze geregistreerd worden. Te denken valt daarbij onder andere aan een verplichting tot het maken van foto's en het opnemen van een gedetailleerde beschrijving van de aangekochte goederen. Deze mogelijkheden zijn ook opgenomen in het DOR.

Controles bij opkopers (politie of gemeente)

Aan controles kan invulling worden gegeven door de politie en/of door de gemeente aangewezen buitengewoon opsporingsambtenaren (BOA's) in domein I en II. Deze controles kunnen steekproefsgewijs en informatiegestuurd plaatsvinden. Dit laatste kan bijvoorbeeld naar aanleiding van een *match* tussen een in het DOR geregistreerd goed met unieke kenmerken en een goed dat als gestolen geregistreerd staat bij StopHeling / de politie. Kort na introductie van het DOR staat de kwaliteit van de registratie door opkopers centraal. Bij controles ligt de nadruk in eerste instantie dan ook op het coachen van de opkopers opdat zij goederen correct registreren. Aanvullend is het van (extra) belang controles uit te voeren bij opkopers die niet willen meewerken aan het DOR.

 [Klik hier voor het Webdossier](#)

Tip – Blijf fysieke controles uitvoeren

Het kan verleidelijk zijn om enkel nog in actie te komen nadat een *match* is geregistreerd. Fysieke controles zijn echter ook belangrijk. Wanneer deze controles niet plaatsvinden, kan een malafide opkoper alsnog gestolen goederen aankopen en deze simpelweg niet registreren. Daarnaast is het uitblijven van fysieke controles niet bevorderlijk voor het draagvlak onder bonafide ondernemers.

Sanctionering (gemeente en/of politie)

Tegen opkopers die zich niet aan de geldende regelgeving houden (i.c. het strafrecht en de APV) kan de gemeente bestuursrechtelijk optreden. Voorbeelden van sancties die binnen een bestuurlijk aanpak kunnen worden genomen zijn onder andere een boete, een last onder dwangsom en een (tijdelijke) sluiting. Over de mogelijkheid tot het opleggen van deze en eventuele andere sancties dienen opkopers vanzelfsprekend geïnformeerd te zijn. Daarnaast kan de politie strafrechtelijk optreden.

 [Klik hier voor het Webdossier](#)

Voorbeeld van bestuurlijk handhaven

Bij een controle wordt onder de toonbank een mobiele telefoon aangetroffen die als gestolen geregistreerd staat. De opkoper heeft de telefoon niet geregistreerd in het DOR en kan of wil geen informatie geven over de persoon waarvan hij de telefoon heeft gekocht. Omdat sprake is van recidive en al eerder een bestuurlijke waarschuwing is gegeven, volgt een tweede bestuurlijke waarschuwing en wordt een procedure tot sluiting voorbereid.

Preventief goederen registreren en serienummers checken door burgers

Preventief kan een goede registratie van waardevolle eigendommen van burgers er toe bijdragen dat – indien burgers het slachtoffer worden van diefstal – hun goederen sneller teruggevonden worden. Het registreren van gegevens kan uitsluitend via de app StopHeling. Wanneer goederen geregistreerd staan kan in geval van diefstal makkelijker aangifte gedaan worden. In het najaar van 2015 worden enkele landelijke campagnes uitgezet om het checken van serienummers op Stopheling te bevorderen en het bewustzijn onder burgers van de ernst van heling te vergroten.

 [Klik hier voor het Webdossier](#)

De opbrengst van het DOR geïllustreerd

In Deventer doet de politie onderzoek naar vier personen. Het gaat om twee dieven en twee helers waarvan vermoed wordt dat deze samenwerken. Een zoekslag in het DOR laat zien dat de goederen die deze twee helers aanbieden van vele inbraken afkomstig zijn. Verdere analyses maken het mogelijk de dieven en helers aan een nog groter aantal inbraken te koppelen. Mede dankzij het DOR worden hiermee honderd inbraken opgelost.

Figuur 2 - Voorbeelden van lokadvertenties.

TOPAANBIEDING!

GRIJP UW KANS!

Samsung
GALAXY S5

Opgeeft!
Lijkt beperkte voorraad
leverbaar

Diverse telefoons en
tablets beschikbaar
Zo goed als nieuw

Elders €700,- maar bij hetisnergensgoedkoper.nl

€300,-

HETISNERGENSGOEDKOPER.NL

**Samsung note II +
Galaxy S III moeten
zo snel mogelijk weg!**

Samen voor maar

€300,-
[www.hetisner-
gensgoedkoper.nl](http://www.hetisnergensgoedkoper.nl)